

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. augusztus 15.

bel

h é t f ő

sb0001 4 130 mtib1001

uj iskolák és tanterem a tanévnyitásra /1. rész/

1983. augusztus 15. - az idei tanósi tervek mintegy 1400 általános iskolai tanterem építését irányozták elő, s azzal számolnak, hogy a termek nagyobb része már tanévkezdéskor fogadhatja a diákokat, ezáltal legalábbis enyhül az iskolák zsúfoltsága. a tanácsok és az építők széles körű összefogással, sok helyen a lakosság társadalmi munkájának bevonásával is nagy erőfeszítéseket tettek. az oktatási intézmények építésének, felújításának helyzetéről, gondjairól és a további tervekről adtak helyzetképet tudósításaikban az mti munkatársai.

budapesten különösen nagy erőket mozgósítottak az építők, mert a tavalyihoz hasonlóan nagy a feladat. az idén 278 új tanterem építését irányozták elő, s ebből 246-ot a tanévkezdéskor szándékoznak átadni rendelkezésükre. ezek nagy része - 150 - meglévő iskolák bővítésével épült fel. sok helyen most fejeződtek be a régi tanteremek karbantartási, felújítási, festési, mázolásai munkái, Zuglóban, az erzsébetvárosban, kőbányán és más kerületekben pedig már a festést-mázolást követő takarításnál tartanak.

az utolsó simításokat végzik szolnok megye új oktatási intézményein, illetve meglévő iskoláin is az építést, korszerűsítést végző brigádok. augusztus végén 54 ezer általános és több mint 17 ezer középiskolás kezd meg az új tanévet az eddiginél jobb körülmények között: 37 új tanteremmel gyarapodott a megye iskolahálózata. új iskolát kapott Jászberény, ahol 16 tanteremes,

korszerű intézményt készítette el a szolnok megyei állami építőipari vállalat. szolnokon 8 termes épületszárnyal bővítették a szandaszőlősi iskolát, ezzel a megyeszékhelyen újabb városrészben szűnik meg a váltott tanítás. emellett tiszapüspökiben öt, tőszegen négy, tiszatenyőn, kunmadarason és karcag-kiskulcsoson két-két új tanterem javítja majd az oktatás feltételeit. a középiskolák közül szolnok patinás alma matere, a verseghy gimnázium teljes felújítása áll befejezés előtt; a vizügyi szakközépiskola egy régi iskolaépület felújítása után innár végleges helyére költözhet. az építések, a korszerűsítések mellett egyéb intézkedések is szolgálják a zökkenőmentesebb iskolakezdetést. a megyeszékhely új városrészében, a széchenyi lakótelepen élő kisiskolások utaztatásának elkerüléséért a közelben lévő gyermekváros tíz alsótagozatos csoportot fogad a tanévkezdettől.

zala megyében is számos tanteremmel bővül az új tanév kezdetére az általános iskolai hálózat. a gyarapodásra nagy szükség is van, mert a tavalyi 36 ezernél mintegy ezernel több kisdíák jár majd az alsófokú tanintézetekbe. /folyt. köv./

és/ka/kö bc az
00.10 150883 2618

--

sb0002 4 130 mtib1002

új iskolák és tantermek /2. rész/

a helyiséggondok enyhítésére a lakosság és a különböző gazdálkodó egységek egyaránt áldozatot is vállalnak. jelentős helyi összefogással már csaknem elkészült galambokon a kétszintes, négytantermes iskola. bagodon, bucsuszentlászlón, salomváron és pacsán egyaránt 2-2 - társadalmi segítséggel épült - új tantermet adnak át szeptember 1-ig. még az idén birtokba vehetik a gyermekek és a pedagógusok a négytantermes csonkahegyháti általános iskolát is.

szinte valamennyi zalai tanintézetben jó ütemben folyik a szokásos nyári felújítás, karbantartás. a legnagyobb munka a nagykanizsai landler gimnázium renoválása, amivel teljesen csak jövőre végeznek az építők. hamarosan befejeződik viszont a megye több mint ötven általános iskolájában a világítás korszerűsítése.

a nógrád megyei magyarnádorban új, nyolctantermes, rimócon négytantermes iskola épül, salgótarjánban felújítják a gépipari szakközépiskolát és fiukollégiumát. balassagyarmaton még dolgoznak a rákóczi uti iskola teljes korszerűsítésén. pásztón hamarosan elkészül a 120 személyes kiegészítő iskola és nevelő otthon. a

ványarci nyolctantermes általános iskola - sok társadalmi munkával - szintén elkészül a tanévkezdésre. a kállói és a bujádi iskola építését, illetve bővítését az idén kezdik meg. hasznoson, valamint a rétsági járásban, nézván, tolmácson és szátokon folynak jelentősebb felújítási, épületátalakítási munkák.

szegeden nem avatnak új iskolát, de számos új tanteremben kezdődhet meg az oktatás. a városi tanács az iskolákban lévő szolgálati lakások megszüntetésével 16 új tanteremmel bővítette az oktatási intézményeket. a 600. számú ipari szakmunkásképző intézet tanulói maguknak teremtették meg a jobb tanulási lehetőséget. a tanács egy régi raktárépületet vásárolt meg az intézménynek. az építőipari tanulók gyakorlati foglalkozásaikon, szakoktatójuk irányításával nyolc új tantermet, szakelőadótermet és kondicionáló termet építettek ki itt. a kiegészítő iskolát szintén egy régi épület megvásárlásával és átalakításával bővítették négy új tanteremmel. a napokban fejeződött be a hámán kató általános iskola évekig tartó rekonstrukciója is. a 16 tantermes iskola fűdémszerkezetének teljes kicserélése után az alsóvárosi gyermekeknek már nem kell távolabbi iskolákban vendégeskedniük az új tanévben.

a városban lévő alsó- és középfokú oktatási intézményekben a szokásos nyári karbantartásra, festésre, a világítás korszerűsítésére, a homlokzatok felújítására mintegy 25 millió forintot költenek az idén. néhány iskolában a tetőfedés befejezését sajnos cseréphiány akadályozza. /mti/
és/dén-rozgonyi-tas-laz/ka/kö bc az
00.10 150883 2666

--

sb0003 4 130 mtib1003

középpontban a tizenévesek /1. rész/

1983. augusztus 15. - a kisz tizenévesekről szóló programja sokszínű diákélet megteremtésére, ötletekre, újszerű kezdeményezésekre inspirál - állapította meg egyebek között a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága tavalyi határozatának megvalósulását értékelve a kisz kb intéző bizottsága. a minap tekintették át a tizenéves diákifjúság mozgalmi munkájának továbbfejlesztésére tavaly márciusban hozott határozattal kapcsolatosan az eddigi eredményeket. megállapította, hogy a központi bizottság ülését követően széles körben ismertetett határozat nagy érdeklődést keltett mind az érintett felnőttek - elsősorban pedagógus - közvéleményben, mind a diákvezetők között. figyelmet keltettek, s többnyire tettekben is megnyilvánuló támogatást élveznek a határozatban megfogalmazott munkamódszerek, az

iskolai kisz-élet megújítását célzó törekvések. több új munkaforma gyorsan népszerűvé vált. különösen kedvező visszhangot váltott ki, hogy az éves akcióprogramok helyett hosszabb távra szóló feladatokat határoztak meg, s azok folyamatosan bővíthetők. a területi kisz-szervek több figyelmet fordítottak a tizenéves korosztályra, több segítséget adtak az iskolai mozgalmi munkához.

a határozatban megfogalmazott elvek ellenére sem sikerült alapvető változást elérni az iskola és a mozgalom kapcsolatában, s egyedül az iskolák nyitottabbá tételében történtek kedvező változások néhány városban. közrejátszott ebben az is, hogy az ötnapos tanítási hét bevezetése is erre az időszakra esett, s az ezzel járó feladatok még élesebbé tették egyes iskolákban az egyébként is meglévő belső gondokat.

az elmúlt tanév különösen sok terhet rótt a mozgalmi munka legfontosabb segítőire, a pedagógusokra. az új érettségi, felvételi rendszer, a szakmunkásvizsgára történő felkészítés tennivalói is ebben az időben jelentkeztek. a pedagógusok megnyerésére tett lépések ilyen körülmények között csak felemás eredményt hoztak. továbbra sincs megfelelő munkamegosztás a tantestületekben a kisz-munka segítésében, s a kisz-tanácsadók, illetve a patronáló tanárok egy része aránytalanul több munkát végez, mint a többiek. ugyanakkor több városban, iskolában - felismerve a határozat adta lehetőségeket és építve a meglévő hagyományokra - megpezsdült a kisz-élet, új ötletekkel, módszerekkel igyekeztek a diákokat megnyerni a mozgalomnak. /folyt. köv./

km/ka/kö bc az
00.11 150883 2413

-.-

sb0004 4 130 mtib1004

középpontban a tizenévesek /2. rész/

az iskolán kívüli munkaformák - például a diákcéntrumok, a diákakadémia, a helyi rendezvények - meghonosodása, népszerűsége következtében többen segítették a mozgalmi tevékenységet a kisz-en kívüli szervezetek köréből is. a pedagógus kisz-alapszervezetek pedig egyre inkább részt vállaltak a diák kisz-szervezetek feladatainak megvalósításában, s jelentős segítséget adnak a tanulók kezdeményezéseinek valóra váltásához.

az 1983-as diákév is hozzájárult ahhoz, hogy növekedett a figyelem a diákok iránt az ifjúsági szövetségben és a Kisz-en kívül is.

megfogalmazták a határozat végrehajtásával kapcsolatos további feladatokat is. a fő tennivaló változatlanul a mozgalmi munka fellendítése az iskolán belül. alapvető kérdés az is, hogy kialakuljanak az iskolákban azok a közösségek, amelyek tagjait a közös érdeklődés, a közös érdekek és törekvések kapcsolják össze és teszik képessé az együttes munkára, a cselekvésre önmagukért, iskolájukért, tágabb környezetükért, városukért. a helyi rendezvények, programok szervezésében a jövőben még nagyobb szerepet számnak a városi diáktanácsoknak, illetve diák-munkabizottságoknak.

szükséges a tanulmányi mozgalom megújítása, alapvető újragondolása is. fontos, hogy a mozgalom ne uniformizáljon se követelményeiben, sem értékelési rendszerében. foglalkozni szükséges azokkal is, akik valamilyen ok miatt elmaradtak, de figyelemmel kell lenni a tehetségekre is.

további előrelépés szükséges a sport, a rendszeres testmozgás iránti igények felkeltésében, s különösen az országjárás és a táborozás feltételeinek javításában. központilag is segítik a fiatalok között népszerűvé vált dzsessz-balett térhódítását. újabb lehetőségeket kívánnak teremteni a diákoknak az építőtáborozáson kívüli, társadalmilag hasznos munkára. /mti/
km/ka/kö bc az
00.12 150883 1856

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

egy hónap múlva nyit az őszi bnv /1. rész/

1983. augusztus 15. - egy hónap múlva, szeptember 16-án nyitja kapuit az őszi budapesti nemzetközi vásár, a fogyasztási javak szakkására.

magyarország mellett 42 ország kiállítói mutatják be fogyasztási cikkeiket, összesen több mint 46 ezer négyzetméteren. az előzetes jelentkezések alapján az idei tavaszi bnv-hez hasonlóan az őszi vásáron nagyobb arányú lesz a szocialista országok részvétele: főként bulgária és az ndk növeli kiállítási területét, a szovjetunió a tavalyival megegyező nagyságu területen sorakoztatja fel termékeit a bnv legnagyobb külföldi kiállítójaként. az új kiállítók között lesz argentin, banglades, belgium, dél-jemen, kína, laosz, marokkó, mongólia és szíria.

a népgazdaság exportlehetőségeivel, illetve importigényeivel összhangban az idei őszi bnv-n a kiállítók nyolc árucsoportban mutatják be termékeiket. az elsőben a ruházatkodással kapcsolatos

termékeket, a továbbiakban lakberendezési és lakásfelszerelési tárgyakat; háztartási vegyipari, papíripari és kozmetikai cikkeket; élelmiszeripari termékeket; a kulturával, a szabadidővel és a sporttal összefüggő árufélét; különféle járműveket; ajándékokat és népművészeti cikkeket valamint családi és hétfégi házakat láthatnak az érdeklődők. mint a vásárváros valamennyi idei rendezvényét, úgy az őszi vásárt is az energiatakarékosság jegyében rendezik. külön kiállítással jelentkezik majd az elektromos művek, energiatakarékos háztartási készülékeket sorakoztat fel, s gyakorlati példákkal mutatja be a gazdaságos üzemeltetés legjobb módszereit.

ez évben először - helyt adva a kiállítóknak, szakmai látogatók jogos igényének - a szakmai délelőtti számát az eddigi háromról négyre emelik. ezek időpontja szeptember 21, 22, 23 és 24., mely napokon 10-től 14 óráig a vásárt csak a szakközönség látogathatja az erre a célra kibocsájtott szakmai jegyekkel, bérletekkel és állandó belépőkkel.

az idei őszi bnv-vel egyidőben rendezik meg a negyedik interplayexpo nemzetközi játék és oktatási eszköz kiállítást, valamint a második csináld magad nemzetközi barkács és kiskert kiállítást. az előbbinek érdekessége, hogy ez évben először a studexpo beleolvad az interplayexpobá, tehát ezentúl a játékkal, illetve az oktatással kapcsolatos cikkeket egy kiállításon belül ismerhetik meg a látogatók. /folyt. köv./

bi/pá/kö sl az
00.12 150883 2376

--

sb0006 4 150 mtib1006

egy hónap múlva nyit az őszi bnv /2. rész/

a csináld magad kiállításon kiemelt szerepük lesz a lakások karbantartásához, felújításához és korszerűsítéséhez szükséges szerszámoknak, eszközöknek, anyagoknak és a kertápolási cikkeknek. a két szakkiallítás Magyarországon kívül hét ország 42 kiállítója vesz részt, az általuk elfoglalt terület meghaladja a 3500 négyzetmétert.

az idei őszi bnv-n is különös figyelmet fordítanak a kiállítóknak és a vásárt látogatók ellátására: büfék, falatozók, éttermek megfelelő számban és kínálattal állnak az érdeklődők rendelkezésére.

a szakemberek munkáját a k-pavilon földszintjén berendezett kiállítói klub szolgálja. a közlekedés rendje a korábbiaknak megfelelő lesz: a metró órs vezér téri végállomásától sűrítetten indítják a 100-as autóbuszokat, melyek minden vásár-bejáratnál megállnak. a népszínház utca és a józsef körut sarkától a vásár főbejáratáig ugyancsak sűrítve közlekednek a 29-es villamosok. /mti/

bi/pá/kö sl az
00.13 150883 0981

--

sb0007 4 150 mtib1007

bővítik a hollóházi porcelángyárat

1983. augusztus 15. - szász endre kezdeményezésére művészi táblaképek készítésére alkalmas üzemrészrel bővítik a hollóházi porcelángyárat. mint ismeretes, a művész az elmúlt években hollóházán alkotta újszerű porcelán táblaképeit, a többi között az új győri színházat díszítő művét. a mintegy százötven millió forintos költséggel épülő négyszintes üzemi épületben égető kemencék, műtermek, stúdiók, gépi berendezések, raktárak és szociális létesítmények kapnak helyet. az üzemépület előregyártott vasbeton-elemekből készül, amelyeknek szerelése befejeződött, s az észak-magyarországi állami építőipari vállalat dolgozói megkezdték a belső munkákat. az üzemrész átadását 1984 őszére tervezik. /mti/

tre/tné/kö ká az
00.13 150883 0764

--

sb0008 4 150 mtib1008

tervpályázat ózd környezetének rendezésére

1983. augusztus 15. - ózd város tanácsa környezetrendezési tervpályázatot hirdetett. olyan, anyagilag reális megoldásokat keresnek, amelyek újszerű környezetvédelmi, környezet- és területrendezési, közlekedési és technológiai javaslatokat tartalmaznak.

a város környezetminőségének meghatározója, az ózdi kohászati üzemek jelentős összegeket költöttek a környezetvédelemre, azonban a környezeti ártalmak, szennyező hatások csökkentésére további lehetőségek adódnak. tartalékok rejlenek többek között az üzemen

bel

- 8 -

1983.08.15.

kivüli, városrendezési, zöldterületi, forgalomtervezési megoldásokban.

a pályázatokat az ózdi városi tanács műszaki osztálya címére, október 24-ig kell elküldeni. a pályaművek díjazására és megvételére több mint 750 ezer forintot szánnak. a legmagasabb díj 160 ezer forint. /mti/

tre/tné/kö ká az
00.14 150883 0874

--

sb0009 4 150 mtib1009

automatizált zsemlegyártás egerben

1983. augusztus 15. - új zsemlegyártó gépsorokat állítanak munkába az egri kenyérgyárban. az ndk gyártmányu berendezések segítségével minimálisra csökken a pékek fizikai munkája. előreláthatóan ez év végén helyezik üzembe az új gépeket, amelyek óránként tízezer zsemlet készítenek. /mti/

kov/lné/kö ká az
00.14 150883 0354

--

sb0010 4 150 mtib1010

többszinnyomású fűlestasak a baromfinak

1983. augusztus 15. - politasakgyártó üzem hozott létre - részben hitelből, részben saját erőből - sárváron a baromfifeldolgozó vállalat. az üzemben három tasakkonfekcionáló és egy nyomógép dolgozik. a négy szín nyomására alkalmas gép lehetővé teszi, hogy tetszetős csomagolóanyagban kerüljön piacra a baromfi.

a két műszakban dolgozó üzem évente százmillió fűlestasakot gyárt, ebből a sárvári baromfifeldolgozó mintegy 16 milliót használ fel, a többit a társvállalatok rendelkezésére bocsátja. /mti/

lér/mné/kö ká az
00.15 150883 0580

--

bel

- 9 -

1983.08.15.

sb0011 4 150 mtib1011

szolgálati lakás a zalai mezőgazdasági szakembereknek

1983. augusztus 15. - zala megye kedvezőtlen termőhelyi adottságu termelészövetkezetei három, három és félszobás lakóházak építésével, illetve vásárlással segítik a szakemberek, zömében fiatal agrármérnökök letelepedését. a szolgálati lakások építésének köszönhetően jelentősen mérséklődött a szakemberhiány a göcsej és hetésvidéki tsz-ekben. a lakásakciót 1978-ban indították és azóta 140-en telepedtek meg a községekben. jelenleg huszonöt szolgálati lakás épül. a vállalkozó közös gazdaságokat a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszeripari osztálya anyagi támogatásban részesíti. /mti/

tóa/kné/kö ká az
00.16 150883 0676

--

sb0012 4 150 mtib1012

kombinált növényvédelem a kukoricatáblákon

1983. augusztus 15. - nagyszabású kísérletsorozatot zártak le szigetközben, a halászi zöldmező termelészövetkezetben. negyvennyolc egyhektáros kísérleti parcellán próbálták ki azokat az új hazai és külföldi vegyszereket - táblánként más kombinációban -, amelyekkel eredményesen irthatók a kukorica újabb elterjedt gyomnövényei. a kukorica vegyszeres gyomirtásánál korábban nem alkalmaztak ilyen kombinációkat, így újabb, egy-egy szernek ellenálló gyomnövények terjedtek el.

a kísérletek szerint az új vegyszerek megfelelő kombinációkban teljes védelmet nyújtanak e gyomnövényekkel szemben is. előnyös, hogy az új vegyszerek jórészt hazai gyártók készítik, mindenekelőtt a sajobábonyi észak-magyarországi vegyiművek, a budapesti vegyi művek és a fűzfői nitrokémiai telepek. a nagyüzemi termesztésben nagyobb arányu alkalmazásukra 1984-ben és 1985-ben kerülhet sor. /mti/

cser/sza/kö ká az
00.16 150883 0954

--

sb0013 4 130 mtib1013

munkásörök és uttorók táborozása

1983. augusztus 15. - hétfőn zánkán, a balatoni uttoróvárosban kéthetes honvédelmi uttorótábor nyílt: 450 uttoró ismerkedik a munkásörök életével, technikájával. a tábor vezetését 30 munkásör látja el, akik számos változatos programot, összejövetelet szerveztek a fiataloknak. ezeken a találkozásokon három nemzedék ismerkedik: a gyerekek, a jelenlegi munkásörök és a veteránok.

évtizedes hagyomány már az ilyen közös táborozás, ahol a fiatalok ismerkednek a munkásör hivatással. a közelmúltban fejeződött be az ifjugárda munkásör szakalegységek parancsnokainak táborozása püspökszilágyban. a fiataloknak a munkásörök pest megyei parancsnoksága és váci egysége, a bm forradalmi rendőri ezred alegysége, valamint a magyar néphadsereg kijelölt alakulata harcászati, lövészet és haditechnikai bemutatókat tartott.

a közös nyári programokon kívül is számos kapcsolat alakult ki a munkásörök és az ifjúsági szervezetek között. újszerű kezdeményezés volt a tavaly utnak indított csillagos iránytű mozgalom, amelynek során a munkásörök és az uttoróközösségek együtt dolgozták fel szűkebb pátriájuk múltját, jelenét és a munkásmozgalmi történetét.
/mti/

és/tr/ag/zsu sn
08.44 150883 1226

--

sb0014 4 160 mtib1014

magyar kórus hangversenyutja

1983. augusztus 15. - ^(a)hazaérkezett budapesti gép- és vegyipari szövetkezetek szövetségének szilágyi erzsébet női kara, amely mohayné katanics mária vezetésével belgiumi hangversenyköruton vett részt az antwerpenben megrendezett vi. nemzetközi kodály-szimpózium rendezőbizottságának meghívására. a kórus koncertet adott a szimpóziumhoz kapcsolódó hangversenysorozatban, és nagy sikerrel énekelt oelenben, bokrijkban, blankenbergében és leuvenben is.

/mti/

mi/ag/zsu sn
09.25 150883 0517

--

sb0015 4 160 mtib1017

agrárközművelődési tábor

1983. augusztus 15. - gyöngyösön, a gödöllői agrártudományi egyetem mezőgazdasági főiskolai karának épületében hétfőn megnyílt az országos agrárközművelődési tábor, amelynek munkájában az agrár-felsőoktatási intézmények diákjai és oktatói vesznek részt.

az ötnapos program ^{e)}keretében előadások hangzanak el az agrár felsőoktatási intézményekben végzett kulturális nevelő munkáról, s a falvak változásaihoz alkalmazkodó közművelődés szervezéséről. szó lesz arról, milyen lehetőségei és feladatai vannak a falusi közművelődés támogatásában, a hagyományok ápolásában.

a tábor résztvevői a gyakorlatban is megismerkednek a falusi közművelődési munkával, s felkeresnek több termelészövetkezetet.
/mti/

kov/lné/ká/zsu sn
10.35 150883 0764

Far agrártelemiségek

--

sb0016 4 160 mtib1018

imre istván temetése

1983. augusztus 15. - imre istván kossuth- és munkácsy-díjas festőművész hamvasztás előtti bucsuztatása augusztus 16-án, 14 órakor lesz a farkasréti temetőben - közli a művelődési minisztérium, a magyar képző- és iparművészek szövetsége és a magyar népköztársaság művészeti alapja./mti/

mi/ag/zsu sn
11.11 150883 0337

M.

--

sb0017 4 160 mtib1019

óvodát avattak pélyén

1983. augusztus 15. - a heves megyei pély községben hétfőn új óvodát nyitottak. az ötven személyes gyermekintézmény építési költségeinek egy részét a helyi tanács fedezte, s jelentős összegekkel járult hozzá a helybeli termelőszövetkezet, valamint több környékbeli üzem. a lakosság mintegy egymillió forint értékű társadalmi munkával segítette az óvoda építését és környékének rendezését. /mti/

kov/lné/ká/zsu sn
11.20 150883 0451

--

sb0018 4 160 mtib1020

nemzetközi orvostudományi tanácskozás debrecenben

1983. augusztus 15. - az európai osteoarthrológus /csont- és ízületkutató/ társaság megbízásából augusztus 15-17. között a debreceni orvostudományi egyetem anatómiai, szövet- és fejlődéstani intézete rendezte a társaság 12. szimpóziumát „a porcszövet biológiája”, címmel.

a háromnapos tudományos tanácskozást hétfőn délelőtt az egyetem elméleti tömbjének nagytermében nyitották meg. a konferencián tizennégy ország csaknem nyolcvan kutatója vesz részt, közöttük a szakterület több uttörője, vezető kutatója. három nap alatt negyvenöt előadás hangzik el. a szimpóziumon a kutatók a porcszövet anyagcseréjére, fejlődésére, szerkezetére és kóros elváltozásaira vonatkozó legújabb tudományos eredményeket vitatják meg. az előadások, bemutatók az egyre gyakoribbá váló mozgásszervi betegségek, elsősorban az ízületi megbetegedések jobb megismerését és eredményesebb gyógykezelését teszik lehetővé. /mti/ szű/éva/ká/zsu sn
11.29 150883 0984

--

sb0019 4 150 mtib1022 /közönségszolgálat/

menetrendváltozás

1983. augusztus 15. - a MÁV vezérigazgatósága közli, hogy pályakorszerűsítési munkák miatt a budapesti déli pályaudvarról 7 óra 20 perckor kaposváron át Gyékényesre és Szekszárdon át Bajára induló gyorsvonat augusztus 22-től - hétfőtől - kezdve, várhatóan október 30-ig Budapest - Pusztaszabolcs között a hivatalos menetrendtől eltérően, tíz perccel korábban, Budapest déli pályaudvarról 7 óra 10 perces indulással közlekedik. /mti/

bam/zsu sn
12.14 150883 0478

--

sb0020 4 180 mtib1023 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. augusztus 15. - a meteorológiai intézet jelenti
1983. augusztus 15-én 12.00 órakor:

derült, száraz idő

Északnyugat-észak-Európa fölött továbbra is ciklonok örvénylenek. Áramlási rendszerükben a skandináv-félszigetre enyhe, ugyanakkor a Szovjetunió európai területére hűvös levegő érkezik. Így ezeken a területeken általában erősen felhős az ég, többfelé esik az eső, záporosó. Szárazföldünk nyugati és középső részén magas nyomású légköri képződmény alakult ki. Hatására gyenge a légmozgás; általában kevés a felhő, száraz idő van. A legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap Európa nagy részén 2-7 fokkal volt alacsonyabb, mint a sokévi átlag. Kedd estig a Kárpát-medence időjárását továbbra is a magas nyomású légköri képződmény határozza meg.

Hazánkban vasárnap az északkeleti megyék egy részén 5-7, máshol 8-12 órán át sütött a nap. Csak egy-két helyen volt gyenge eső. Az északi, északnyugati szél többfelé erős, néhány helyen viharos volt. A hőmérséklet napközben a felhősebb helyeken 19-22, az ország többi részén 22-26 fokra emelkedett. Hétfő hajnalra általában 7-14 fokra hűlt le a levegő. Ma délelőtt derült, napos idő volt. A hőmérséklet 11 órakor 19-22 fok között alakult.

Budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 19,4 fok volt. A százéves átlagnál 1,6 fokkal alacsonyabb.

H

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 21 fok volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mb, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

 általában kevés felhő és száraz idő várható. a szél napközben megélénkül. reggelre többfelé páras lesz a levegő, foltokban köd képződik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 24-28 fok között várható.

várható időjárás budapesten holnap reggelig:

 többnyire derült és száraz idő lesz, napközben élénk széllel. a hőmérséklet késő este 20, kedden hajnalban 12 fok körül várható.

/folyt./ zsu
 12.48 150883 2158

-.-

sb0021 4 180 mtib1024 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

előrejelzés a balatonra ma estig:

 a mérsékelt, változó irányú szél néha kissé megélénkül. napos, száraz idő lesz. a hőmérséklet délután 24, este 21 fok körül várható. a víz 21 fokos.

távolabbi kilátások szerdától - szombatig:

h

a hét közepén kevés felhő, száraz idő várható, az időszak végére időnként erősen megnövekszik a gomolyfelhőzet, s elszórtan záporok, zivatarok várhatók. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11-16 fok között várható. a legmagasabb nappali hőmérséklet 26-31 fok között lesz. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm napi/ csapadék nem várható.

a duna vizállása budapestnél 260 cm, hőmérséklete 18 fok.

/mti/ zsu
 12.52 150883 0784

-.-

sb0022 4 130 mtib1025

új együttműködési szerződés az mti és a ctk között

1983. augusztus 15. - burján sándor, a magyar távirati iroda vezérigazgatója és a magyarországon tartózkodó dr. otakar svercina, a csehszlovák távirati iroda vezérigazgatója hétfőn új együttműködési szerződést írt alá.

a hírügynökségi szerződés az mti és a ctk közötti kapcsolatok további bővítését, a hír- és képcsere, valamint a műszaki együttműködés szélesítését tartalmazza. /mti/

zsu pr
 13.24 150883 0465

-.-

sb0023 4 160 mtib1026 /közönségszolgálat/

műsorváltozás

1983. augusztus 15. - az országos rendező iroda közli, hogy alfonso „kinek van erre energiája”, című műsorát - augusztus 15-e, hétfő helyett - augusztus 17-én, szerdán tartják meg a hild-udvarban. /mti/

1 cs/ag/mz pr
 14.30 150883 0250

h

-.-

sb0024 4 160 mtib1027 /közönségszolgálat/

filmsorozat feleki kamill tiszteletére

1983. augusztus 15. - feleki kamill kossuth-dijas kiváló művész 75 éves. ebből az alkalomból filmsorozatot mutat be a főm a tanács filmszínházban; augusztus 18. és 22. között öt legnépszerűbb filmjét vetítik le.

feleki kamill 1936 óta szerepel filmekben. jellemábrázolása nemcsak a könnyű műfajban emelte az elsők közé; remekelt prózai, drámai feladatok megoldásában is. első filmfőszerepét az első fecskékben alakította, s ezt követően több mint 30 filmben láthatta a közönség.

augusztus 18-án és 19-én az állami áruházat vetítik, amelyben nagy sikerrel alakította glauzius bácsit, az öreg könyvelő figuráját. 20-án és 21-én mutatják be „a megfelelő ember”, című filmet, a sorozat harmadik darabja az „othello gyulaházán”, ezt 22-én vetítik le, a negyedik pedig 23-án a gerolsteini kaland lesz. a születésnap sorozat záróakkordjaként „a gyilkos a házban van”, című magyar krimi láthatja a közönség 24-én.

feleki kamill 75. születésnapjának tiszteletére diszeloádást is rendeznek: augusztus 22-én az olimpia filmszínházban 19.30 órai kezdettel a gerolsteini kaland című filmet vetítik. /mti/

1 cs/ag/mz -ár

14.37 150883 1189

.-.-

sb0025 4 160 mtib1028 /közönségszolgálat/

istván, a király - a városligetben

1983. augusztus 15. - az istván, a király című rock operára kiadott jegyeken az előadás helyét tévesen tüntették fel - közlik a rendező szervek. az augusztus 18-19-20-21-én, este 9-kor bemutatásra kerülő előadás helyszíne a városligeti királydomb lesz. /mti/

tr/ag/mz pr

14.40 150883 0323

.-.-

sb0026 4 160 mtib1029

ifjuvezetők országos tanácskozása orosházán

1983. augusztus 15. - hétfőn orosházán megkezdődött az ifjuvezetők hetedik országos találkozója, amelyen az uttorómunkát segítő huszonötezer tanuló és dolgozó fiatal képviselőjében háromszázan vesznek részt. az ifjuvezetők háromévenként megrendezett országos tanácskozása módszervásár és tapasztalatcsere: a résztvevők felméri a legutóbbi találkozó óta eltelt időszak eredményeit, hiányosságait, meghatározzák a feladatokat. az orosházi tanácskozás ajánlásokat tesz az ifjuvezetők további munkájához az uttoróvezetők decemberben sorra kerülő nyolcadik országos konferenciájára.

a három napos eszmecsere során az egy-egy uttoróraj munkáját segítő ifjukommunisták üzemlátogatásokon találkoznak a város kisz-eseivel, s kisebb csoportokban tanácskoznak, egyebek között a gyermekek a kisz-életre való neveléséről, a szabadidő hasznos eltöltéséről, az uttoró- és a kisz-szervezetek kapcsolatáról. ellátogatnak békés megye több településére, ismerkednek a békési fiatalok életével. a programot művészeti és sportrendezvények színesítik. /mti/

sam/ká/er -ár pr
14.42 150883 1124

.-.-

sb0027 4 150 mtib1030

„ősz szövetkezeti hetek”, borsodban

1983. augusztus 15. - augusztus 23-tól „ősz szövetkezeti hetek”, kezdődnek borsodban - jelentette be hétfőn, miskolcon, a rendezvénysorozat programját ismertető sajtótájékoztatón szunyogh jános, a fogyasztási- és értékesítő szövetkezetek megyei szövetségének elnöke. mint elmondotta, szeptember 30-ig miskolcon és a megye más településein több mint kétszázhatvan rendezvényt bonyolítanak le. az ünnepélyes megnyitó mezőkövesden, a művelődési központ színháztermében lesz. ezt követi a matyófeld-áruházban a ruházati bemutató és vásár, a mezőgazdasági szaktalpokban pedig a szüreti gépek bemutatója.

a szövetkezeti hetek célja: a különböző nagykereskedelmi, műszaki és fogyasztási szövetkezetek, illetve az ipari üzemek együttműködésének bővítése, az áfész-ek által megtermelt és forgalomba hozott áruk bemutatása, s találkozók, szövetkezetpolitikai rendezvények segítségével a lakosság szélesebb körű bevonása a termelésbe.

d

a szövetkezeti heteken a megyei, hazai áfész-ek és kereskedelmi vállalatok mellett megjelennek termékeikkel szlovák és lengyel szövetkezetek, kereskedelmi egységek is. /mti/

bas/tné/ká/mz -ár

15.01 150883 1187

-.-

sb0028 4 150 mtib1031

befejeződött a Lenaratás

1983. augusztus 15. - befejeződött a Len betakarítása a budakalászi rostlentermelési rendszer mezőgazdasági üzemeiben, a teljes hazai vetésterületen. a kisalöldön, a bakony vidékén, vasban és somogy megye nyugati részén - összesen 5 ezer hektáron - termő len mennyisége és minősége az idén jó közepesnek mondható. a korán beköszöntött meleg nyár miatt a növény hamarabb ért meg, ezért a betakarítást is két héttel korábban, már július elején elkezdték. a munkát segítette, hogy a belga nyüvőgépek mellett azokat a nagyteljesítményű gépeket is alkalmazták, amelyeknek a szovjetunióból vásárolt alaptervezéseit és alkatrészeit a lenfonó- és szövőipari vállalat szombathelyi javítóműhelyében állították össze. a három évvel ezelőtti műszaki fejlesztés eredményeképpen meggyorsult az aratás második munkafázisa, a bálázás is. a modern gépekkel a korábbi 5-10 kilogrammos kévék helyett most 300 kilogrammos bálákat raktak, a feldolgozó gyárakban pedig - ahol ezeket letekerik - speciális lefejtőgépeket állítottak munkába.

a budakalászi rostlentermelési rendszer gazdaságaiban a következőkben a len minőségének javítására helyezik a súlyt. tervezik, hogy a jövő évtől kezdve újfajta növényvédő vegyszert alkalmaznak, amelytől több és jobb beltartalmu rostlen-termést várnak. /mti/

gál/fe/er ká -ár

15.06 150883 1344

-.-

sb0029 4 130 mtib1032

anyanyelvi védnökségi ülés /1. rész/

1983. augusztus 15. - a külföldön élő magyarokat az óhazához kapcsoló anyanyelvi mozgalom négy évenkénti konferenciájának állandó testülete, a védnökség, hétfőn tanácskozássra ült össze budapestben. az eseménynek négynapos programja van, témája a két évvel ezelőtti konferencia óta elért kapcsolat-gyárapodás számbavétele, illetőleg javaslatok kimunkálása a következő - 1985-ben esedékes - anyanyelvi konferencia programjára.

Lőrincze Lajos professzor, az anyanyelvi konferencia védnökségének elnöke nyitotta meg az ülést. javaslatára a védnökség tagjai - hazai valamint külföldön élő nyelvészek, irodalmárok, tudósok, művészek - tisztelettel adóztak az anyanyelvi mozgalomban is tevékenykedett Illyés Gyula emlékének, felidézve a magyar szellemi élet nagy alakjának gondolatát: az anyanyelv őrzése, kulturánk ápolása nemes feladata a világ minden magyarjának.

az anyanyelvi mozgalom sok év óta sikeres rendezvényeként említette Lőrincze Lajos a balatoni gyermeknyaralató, nyelvgyakorló táborokat, a sárospataki magyarságismereti nyári tábort, a debreceni pedagógusképző tanfolyamot és a táncoktatók továbbképző találkozóit. az új kezdeményezések közé sorolta, hogy az idén először volt baján olyan magyar-angol nyelvű tábor, ahol a külföldről érkezett magyar származású fiatalok hazai - angolul tanuló - középiskolásokkal voltak együtt, és kölcsönösen segítették egymást a nyelvtanulásban. megvalósulóban van az a régi terv, hogy a határainkon kívül élő magyar gyerekek idehaza középiskolai tanulmányokat folytathatnak: a kőszegi Jurisich Miklós gimnáziumban az idén ősszel kezdődő tanévben a hazai középiskolásokkal egy osztályban tanulnak a jelentkezők, s 1984-ben indítják el az első kétnyelvű osztályt, amelyben magyar és angol nyelven folyik majd a tanítás. a külföldiek részére lehetőség nyílik érettségi vizsga letételére is, és ezzel az érettségivel folytatni lehet majd a tanulmányokat magyar felsőfokú tanintézetekben.

anyanyelvi mozgalmunk - hangzott el az ülésen - a kiélezettebb nemzetközi körülmények ellenére sem torpant meg. a mozgalom nagyszámú munkása - éljenek bárhol is a világban - szilárdan bizik anyanyelvünk ügyében, a magyar kulturában. nem kevés, sőt az utóbbi időben egyre több azoknak a száma, akiket éppen ez a gondolat, ez az eszme készített hazalátogatásra, ez békítette meg őket az egykor elhagyott hazával - és önmagukkal. /folyt./ of/zsu/mz

15.08 150883 2455

-.-

sb0030 4 130 mtib1033

anyanyelvi védnökségi ülés /2. rész/

arra a visszatérő kérdésre, hogy mi is voltaképpen az anyanyelvi mozgalom és konferenciák, nemkülönben a védnökség célja, az ülés résztvevői egybehangzó véleményüket fejtették ki. a lényeg: segítséget nyújtani mindazoknak, akik határainkon kívül a magyar nyelvet, anyanyelvüket meg akarják őrizni vagy tanulni, akik a magyar kultúra értékeivel, kincsével meg akarnak ismerkedni. e cél érdekében meg kell találni minden olyan lehetőséget, kidolgozni minden olyan módszert, amely a megvalósuláshoz közelebb visz. ugyanakkor ki kell kapcsolni mindazt, ami a közös munkát zavarja, a cél elérését akadályozza. lelkiismeretünk ügye - fogalmazott Lőrincze Lajos -, hogy merre megy az anyanyelvi mozgalom szekere, nem engedjük-e akarva vagy akaratlanul kátyuba, nem terheljük-e meg oda nem való rakománnyal.

mindennek elemzésére hivatott a mostani védnökségi ülés, amely négy munkabizottság jelentésének, javaslatainak megvitatásával folytatódik, s csütörtökön a mozgalom további teendőinek körvonalazásával zárul. /mti/

of/zsu/ag/mz -ár

15.10 150883 1092

-.-

sb0031 4 150 mtib1034

ellenőrzési konferencia pécselt

1983. augusztus 15. - a hetvenes évek közepe óta jogszabályokkal, párt- és állami határozatokkal mind jobban alátámasztott követelmény, hogy a gazdasági ellenőrzés váljék a vezetés szerves részévé, épüljön be az irányítási rendszer egészébe, és már menet közben küszöbölje ki a folyamatokban fellépő hibákat, ne csupán utólag regisztrálja azokat. elsősorban ezt a szemléletet - és gyakorlatot - kívánja erősíteni az augusztus 17-én pécselt kezdődő V. ellenőrzési konferencia, amelynek programjáról hétfőn tájékoztatták a sajtó képviselőit. a kétnapos konferenciát a szervezési és vezetési tudományos társaság rendezte, és a szervezők elmondták, hogy a mostani tanácskozás legfontosabb feladata lesz a népgazdasági igények megfogalmazása, a külső és belső ellenőrzés tapasztalatainak összegzése, valamint - a változó gazdasági körülményekkel összhangban - az újabb tennivalók megoldásának tisztázása. a vezetés és ellenőrzés egymáshoz kapcsolódását azzal is

hangsúlyozni kívánják, hogy a tanácskozásra meghívott mintegy ezer résztvevő között az ellenőrzési szakembereken kívül számos gazdasági vezető is lesz. a plenáris ülést követően öt szekcióban folynak a viták, és a tanácskozást záróülés keretében 18-án fórummal és ajánlások elfogadásával fejezik be. /mti/

fgy/mi/bam/mz pr

15.14 150883 1326

-.-

sb0032 4 130 mtib1035

elhunyt tóth jános

1983. augusztus 15. - tóth jános, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1921-től volt a párt tagja, 82 éves korában elhunyt. temetése augusztus 19-én, pénteken 11 órakor lesz törökbálinton, a községi temetőben.

mszmp dabasi járási bizottsága

/mti/

mi/mz pr

15.15 150883 0350

-.-

sb0033 4 150 mtib1036

elhunyt cseri istván

1983. augusztus 15. - cseri istván közlekedési miniszterhelyettes, életének 48. évében tragikus körülmények között elhunyt. temetéséről később intézkednek. /mti/

tr/sl/-ár/mz pr

15.16 150883 0217

-.-

sb0034 4 130 mtib1037

balesetek

1983. augusztus 15. - a hét végén az országban 131 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt, közülük 9 halálos kimenetelű volt.

x x x

szilvásvárad belterületén bari gyula 24 éves segédmunkás, helyi lakos motorkerékpárral egy villanyoszlopnak ütközött, és olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt. a motorkerékpár vezetője gyorsan és figyelmetlenül hajtott.

nógrád megyében héhalom külterületén egy kanyarban ladoviczki zoltán 19 éves víz- és gázszerező, egyházasdengelegi lakos személygépkocsijával az uttestről kisodródott, egy fának ütközött és a helyszínen meghalt, két utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint ladoviczki nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett.

nagyatád belterületén miokovics zoltán 37 éves gépkocsivezető, kaposvári lakos tehergépkocsival elütötte az előtte kerékpáron közlekedő simon józsef 60 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

mi/ag/mz pr

15.19 150883 1080

--

sb0035 4 160 mtib1038

uttörőgárdisták táborozása zánkán

1983. augusztus 15. - zánkán, a balatoni uttörővárosban hétfőn megkezdődött az uttörőgárdisták táborozása. a 3000 uttörőgárdista, a különféle szakalegységek legjobbjai, 12 napos táborozása idején találkozik a fegyveres testületek tagjaival, s technikai bemutatókon vesz részt. a honvéd-, a határőr-, az egészségügyi-, a közlekedési-, a munkásör- és a tüzoltó-gárdisták járőr- és akadály versenyeken, szellemi tornákon mérik össze tudásukat.

a gárdisták táborozásával befejeződik a balatoni uttörőváros nyári idénye, amelyben több mint 12.000 gyermek élvezte az aktív pihenés örömeit. /mti/

szé/nmé/ká/mz pr

15.27 150883 0665

--

sb0036 4 160 mtib1039 /közönségszolgálat/

felvétel színjátszó stúdióba

1983. augusztus 15. - színjátszó stúdiójába felvételt hirdet a budapesti művelődési központ. a stúdió 2 x 4 hónapos, és heti 2 x 4 órában dolgozik bánki zsuzsa érdemes művész vezetésével. jelentkezni augusztus végéig lehet írásban a bmk címén: 1119. budapest, xi. kerület, szakasits árpád ut 55. /mti/

k cs/tr/bc/mz pr

15.28 150883 0366

--

sb0037 4 150 mtib1040 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /1. rész/

1983. augusztus 15.

hivatalos devizaárfolyamok
érvényben: 1983. augusztus 16-tól

d e v i z a n e m	vétel árf.100	közép egységre	eladási ft-ban
angol font	6699,40	6706,11	6712,82
ausztrál dollár	3906,36	3910,27	3914,18
belga frank	82,97	83,05	83,13
dán korona	461,49	461,95	462,41
finn márka	783,00	783,78	784,56
francia frank	552,67	553,22	553,77
hollandi forint	1482,94	1484,42	1485,90
japán yen /1000/	182,98	183,16	183,34

kanadai dollár	3617,78	3621,40	3625,02
kuvaiti dinár	15229,52	15244,76	15260,00
norvég korona	598,19	598,79	599,39
nszk márka	1662,60	1664,26	1665,92
olasz lira /1000/	28,04	28,07	28,10
osztrák schilling	236,48	236,72	236,96
portugál escudo	36,52	36,56	36,60
spanyol peseta	29,44	29,47	29,50
svájci frank	2070,91	2072,98	2075,05
svéd korona	570,43	571,00	571,57
tr.és cl.rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa dollár	4475,20	4479,68	4484,16

/folyt. köv./ er
15.29 150883 1247

-.-

sb0038 4 150 mtib1041 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /2. rész/

- - -

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

valuta /bankjegy és csekk/ árfolyamok érvényben: 1983. augusztus 16-tól

p é n z n e m	vételi eladási	
	árf.100	egys.
ft-ban		
angol font	6504,93	6907,29
ausztrál dollár	3792,96	4027,58
belga frank	80,56	85,54
dán korona	448,09	475,81
finn márka a/	760,27	807,29
francia frank	536,62	569,82
görög drachma b/	48,99	52,02
hollandi forint	1439,89	1528,95
japán yen /1000/	177,67	188,65
jugoszláv dinár a/	47,50	50,44
kanadai dollár	3512,76	3730,04
kuvaiti dinár	14787,42	15702,10
norvég korona	580,83	616,75
nszk márka	1614,33	1714,19
olasz lira /1000/	27,23	28,91
osztrák schilling	229,62	243,82

As

portugál escudo	35,46	37,66
spanyol peseta	28,59	30,35
svájci frank	2010,79	2135,17
svéd korona a/	553,87	588,13
usa dollár	4345,29	4614,07

a/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 100-as
b/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 500-as

/mti/

er sl pr
15.30 150883 1365

-.-

sb0039 4 150 mtib1042 /közönségszolgálat/

zsirszalonna vásárlás

1983. augusztus 15. - az állatforgalmi és husipari vállalatok - a kereskedelemmel egyetértésben - 1983. augusztus 15-től 1984. március 31-ig kedvezményes zsirszalonna-vásárlási akciót hirdetnek meg. az akció ideje alatt a 24 ft/kg-os árral szemben 20 ft/kg fogyasztói áron hozzák forgalomba a zsirszalonnát. az akció célja a magánvágások esetében a takarmányfelhasználás megtakarítása. vidéken a hus- és szakboltok és abc-áruházak az akció ideje alatt előrendelést is felvesznek, ezzel is biztosítva a magánvágáshoz szükséges zsirszalonna mennyiséget. /mti/

mi/er jf pr
15.32 150883 0608

As

-.-

sb0040 4 150 mt1b1043

utrakeltek a szovjetunióba a magyar szállodaépítők

1983. augusztus 15. - hétfőn nyiregyházáról utrakelt a szovjetunióba a szállodát építő magyar kivitelezők első csoportja. mint ismeretes a közelmúltban aláírt szerződés szerint az ukrainai csernovci városban a szabolcs megyei állami építőipari vállalat generálkivitelezésében 600 személyes szállodát hoznak tető alá a magyar építők. a hétfőn a szovjetunióba utazottak között ott voltak az alapozást végző közép-magyarországi közmű- és mélyépítő vállalat dolgozói, akik megteremtik a fogadás feltételeit a közeli hetekben induló nagyobb munkacsapatok számára. kialakítják a felvonulási épületeket és a raktárakat, a szociális épületek közműveit pedig rákötik a városi hálózatra. ugyancsak ők gondoskodnak a nagyértékű gépek fogadásáról is. az első erőgépeket, földmunkagépeket, szállítójárműveket és egyéb gépi berendezéseket szállító konvoj kedden indul nyiregyházáról.

a magyar szállodaépítők alagutzsalus technológiával építik fel a vendégfogadó kombinátot. az ehhez szükséges zsalukat a nyiregyházi fémmunkás vállalat készíti és küldi ki ősszel. a tervek szerint a debreceni keletterv szakembereinek elképzeléseit, terveit megvalósító szabolcsi építők három év múlva adják át rendeltetésének csernovciban a nagyváros legújabb szállodáját. /mti/

kal/ká/mz pr

15.40 150883 1338

-.-

sb0041 4 150 mt1b1045 /közönségszolgalat/

a környező országok időjárása

1983. augusztus 15. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szerda reggelig:

ausztria:

derült idő várható, csapadék nem lesz. a hőmérséklet kedden kora délután 24, 29, szerdán hajnalban 12, 17 fok között alakul.

csehszlovákia:

As

derült idő várható. a hőmérséklet kedden kora délután 23, 28, szerdán hajnalban 12, 17 fok között alakul.

szovjetunió:

általában kevés lesz a felhő, csapadék nem lesz. a hőmérséklet kedden kora délután 22, 27, szerdán hajnalban 11, 16 fok között alakul.

románia:

általában kevés lesz a felhő, csapadék nem várható. a hőmérséklet kedden kora délután 23, 28, szerdán hajnalban 12, 17 fok között alakul.

jugoszlávia:

derült idő várható, csapadék nem lesz. a hőmérséklet kedden kora délután 24, 29, szerdán hajnalban 13, 17 fok között alakul. /mti/

f gy/sl/mz hgy

16.28 150883 1017

-.-

sb0042 4 150 mt1b1046 /közönségszolgalat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. augusztus 15. - az európai nagyvárosok keddre várható maximális hőmérséklete:

párizs	24 fok
london	27 fok
osló	20 fok
stockholm	18 fok
helsinki	18 fok
berlin	25 fok
varsó	25 fok
leningrád	19 fok
moszkva	20 fok
kijev	20 fok
prága	26 fok

As

bécs	27 fok
róma	28 fok
madrid	27 fok
belgrád	27 fok
bukarest	24 fok
szófia	24 fok
athén	29 fok

/mti/
fgy/er sl hgy
16.35 150883 0934

--

sb0043 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

vízhőmérsékletek

1983. augusztus 15.

fekete-tenger /szovjet partvidék/ 24 fok

fekete-tenger /bolgár, román partvidék/ 23 fok

égei-tenger 25 fok

adriai-tenger /olasz partvidék/ 24 fok

adriai-tenger /jugoszláv partvidék/ 24 fok

földközi-tenger /olasz partvidék/ 26 fok

földközi-tenger /francia partvidék/ 24 fok

földközi-tenger /spanyol partvidék/ 25 fok

balti-tenger 18 fok

a duna budapestnél 18, a balaton siófoknál 21 fok.

/mti/

f gy/sl/mz hgy

16.36 150883 0707

--

sb0044 4 130 mtib1048

elhunyt faragó elek

1983. augusztus 15. - dr. faragó elek munkásőr ezredes, a munkásőrség országos parancsnokságának osztályvezetője, 52 éves korában, súlyos betegségben elhunyt. búcsúztatása katonai tiszteletadással augusztus 22-én, 14 órakor lesz az óbudai temetőben. elvtársai, barátai a ravatalnál 13.30-tól vehetnek végső búcsút az elhunytól - tudatja a munkásőrség országos parancsnoksága. /mti/

tr/er -ár pr
16.41 150883 0432

--

sb0045 1 130 mtib1049

meghalt vas zoltán

1983. augusztus 15.

mély megrendüléssel tudatjuk, hogy vas zoltán író, budapest főváros volt polgármestere, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének tagja 1983. augusztus 13-án, életének 81. évében hosszantartó betegség után elhunyt.

temetése 1983. augusztus 22-én 13 órakor lesz a farkasréti temetőben.

budapest főváros tanácsa

magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége

magyar írók szövetsége

x x x

életének 81. évében hosszú szenvedés után elhunyt vas zoltán író, politikus, a felszabadulás utáni magyar közélet ismert személyisége.

vas zoltán 1903-ban született budapestben. 16 éves korától vett részt a munkásmozgalomban. a tanácsköztársaság megdöntése után a kommunista ifjúság egyik vezetője volt. 1921-ben letartóztatták, majd fogolycseré révén a szovjetunióba került. 1924-ben illegális uton visszatért Magyarországra, majd 1925-ben

as

ujra letartóztatták és elítélték. illegális forradalmi tevékenységéért összesen 16 esztendő telt a börtönben. a felszabadulás után budapest közellátási kormánybiztosa, majd polgármestere volt. jelentős munkát végzett a főváros közellátásának megszervezésében, életének normalizálásában. az 1946-ban létrejött gazdasági főtanács titkáráként, illetve az országos tervhivatal elnökeként tevékenykedett, s később is számos fontos közéleti tisztséget töltött be.

1956-ban nem ismerte fel a kibontakozáshoz vezető helyes utat, s átmenetileg konfliktusba került azzal az ügyel, amiért addigi életében egyébként küzdött. nyugdíjba vonult, aktív írói tevékenységet folytatott, visszaemlékezéseit több kötetben publikálta.

vas zoltán számos magas kitüntetés, így a magyar népköztársaság zászlórendje, a munka vöröszászló érdemrendje és a szocialista magyarországi érdemrend birtokosa volt. /mti/

mz h gy

17.03 150883 1937

.-.

sb0046 4 150 mtib1050

országos biológusnapok tatabányán

1983. augusztus 15. - a 26. országos biológus napokat hétfőn tatabányán nyitották meg. a három napos rendezvényen csaknem félszázan - akadémikusok, egyetemi tanárok, tudományos kutatók, mérnökök, orvosok és pedagógusok - vesznek részt az ország minden megyéjéből és a fővárosból.

dr. hortobágyi tiber, a biológiai tudományok doktora megnyitó előadásában hangsúlyozta, hogy a tit szervezésében évenként sorra kerülő rendezvény mindegyikén a biológia fejlődése szempontjából legaktuálisabb kérdéseket vitatják meg, és ismertetik a kutatások területén elért legújabb eredményeket. elsősorban azok a témák szerepelnek a programban, amelyek a gyakorlati életben, a termelésben nagy jelentőségűek. az eddigi biológus napokon többek között a hazai erdőségek és azok környezetvédelmi jelentőségével, a biológiai és a mezőgazdaság, valamint a biológia és az orvostudomány kapcsolatával foglalkoztak. a bejelentett új eredményeket a tit-klubok előadói továbbadták, és így azok bekerültek az országszerte ezrével elhangzott ismeretterjesztő előadásokba, az iskolai oktatásba, s ezáltal közművelődésünk közkeletűvé váltak. az

országos példát követve, ma már megyei biológusnapok at is rendeznek, s ezek is jól szolgálják a biológia-szakos pedagógusok szakmai továbbképzését.

a 26. országos biológusnapok témája a biotechnológia. az első napon többek között a növényi sejtgenetika újabb lehetőségeiről és a növények hidegtűrésének szabályozásáról hangzott el előadás.

kedden bábolnán folytatják a tanácskozást, ahol a genetika, a mikrobiológia és a biokémia legújabb eredményeinek gyors és hatásos alkalmazásával emelték világszínvonalra a termelést. bábolnán az iparszerű kukoricatermelési rendszerről és annak biológiai hátteréről, valamint az iparszerű állattenyésztési rendszerek állategészségügyi-biológiai programjairól hangzanak el előadások. a harmadik napon - szerdán - a biológiai ismeretterjesztés és a biológia-oktatás időszerű kérdéseiről tartanak vitafórumot. /mti/

ráb/wné/er ká hgy
17.07 150883 2053

.-.

sb0047 4 160 mtib1052

kortárs képzőművészek képei keszthelyen

1983. augusztus 15. - kortárs képzőművészek alkotásaiból nyílt kiállítás hétfőn keszthelyen, a goldmark károly művelődési központban. az 55 festményből és 30 grafikából álló kollekciónban többek között hincz gyula, szabó vladimir, szász endre, würtz ádám, somogyi jános, xantus gyula, scholcz erik és szamosváry józsef munkái - csendéletek, portrék, tájképek - kaptak helyet. a változatos témájú és különféle stílusú műveket augusztus 27-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

tas/kné/ká/mz hgy

17.13 150883 0554

As

.-.

sb0048 4 130 mtib1053

megbízólevél - átadás

1983. augusztus 15. - Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn fogadta dr. Suchati Chuthasmit, rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a thaiföldi királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt esztergályos Ferenc külügyminiszter-helyettes. /mti/

mi/ag/mz hgy

17.24 150883 0381

--

sb0049 4 180 mtib1054

időjárásjelentés

1983. július 15. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:
napos és melegedő idő

előrejelzés az ország területére kedd estig:

többnyire napos és száraz idő lesz. időnként megélénkül a délies szél. a hőmérséklet csúcstértéke 24 és 29 fok között várható. /mti/

er hgy

17.26 150883 0388

as

--

sb0050 4 130 mtib1055

autóbusz és vonat karambolja keszthelyen

1983. augusztus 15. - hétfőn délelőtt 10 óra 25 perckor keszthelyen, a halászcserénél lévő, fénytorompóval biztosított közut-vasúti kereszteződésben a budapestről keszthelyre tartó balaton expressz összeütközött egy, a fénytorompó tilos jelzését figyelmen kívül hagyó, szerencsére utasok nélkül haladó autóbuszsal, amelyet Josef Dutter 61 éves osztrák állampolgár vezetett. a baleset következtében a gépjármű vezetője a helyszínen meghalt. a vonat utasai és személyzete közül senki sem sérült meg. a közúti és vasúti forgalom 13 órakor ismét helyreállt. a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

tas/kné/er ká hgy

17.30 150883 0695

--

sb0051 4 160 mtib1056

természetbarátok találkozója

1983. augusztus 15. - Kiskunmajsán hétfőn megkezdődött a természetbarátok negyedik országos találkozója. az augusztus 20-ig tartó rendezvénysorozatra érkezett vendégek ez alkalomból több kiállítást tekinthettek meg a helyi ifjú gárda művelődési központban. a vendéglátóipari múzeum, az iparművészeti főiskola és az iparművészeti múzeum az utóbbi 100 év vendéglátói terítésművészetével ismerteti meg a látogatókat, s bemutat több száz, a világ minden táján készült étlapot. a kiskunmajsai háziipar kézimunkákat, a kecskeméti magyar-szovjet barátság tsz virágkötészeti remekét állított ki. a gyermekeket nemzetközi babakiállítás és népijáték-bemutató szórakoztatta. hétfőn este a szeged táncegyüttes lépett fel, majd a találkozó többi napján bodoglári, bátyai és dusnoki néptáncegyüttesek adják elő műsorukat. a magyar mesterszakácsok hétfőtől péntekig francia, erdélyi, dél-amerikai, görög és dél-alföldi ételkülönlegességekkel várják a vendégeket a Jonathán tsz Kanizsa sörözőjében. /mti/

lak/bne/ká/mz hgy

17.34 150883 1055

al

--

sb0052 4 130 mtib1057

az egyházak világtanácsa nagygyűlésének állásfoglalásai -
hazaérkezett a magyar egyházi delegáció vancouverból

1983. augusztus 15. - hétfőn, hazaérkezett az
egyházak világtanácsa vancouverben tartott vi. nagygyűlésén részt
vett magyar egyházi delegáció.

a több mint 300 tagegyházat és a mintegy 400 millió keresztyént
képviselő egyházak világtanácsának nagygyűlése a teológiai és
egyházi kérdésekben hozott fontos határozatok mellett nemzetközi
kérdésekben is állást foglalt. a béke és igazságosság ügyében hozott
határozat világosan kifejezésre juttatja: a keresztyén egyházaknak
minden egyéb kérdés között legfontosabb ügyük a világbéke
megőrzéséhez és az atomkatasztrófa elkerüléséhez való hozzájárulás.
a határozat állást foglal a militarizmus minden megnyilvánulása
ellen, és javaslatot tesz a nemzetközi vitás kérdések békés megoldása
rendszerének kialakítására.

nyilatkozatot fogadtak el az emberi jogok kérdésében, a fejlődő
országokat sújtó élelmiszerhiány megoldásának ügyében.
közép-amerikára vonatkozó állásfoglalásuk nagyra értékeli a
nicaraguában tapasztalható társadalmi fejlődést, és elítéli a
közép-amerikai társadalmi mozgalmakat elnyomással fenyegető
észak-amerikai lépéseket. a dél-afrikai fajüldöző rendszert
erkölcstelennek bélyegzik, és a namibiai felszabadítási mozgalmat
támogatásukról biztosítják. a közel-keleti kérdéstről szólva az
elfoglalt arab területeken folytatott izraeli telepítési politikát
igazságtalannak és békeellenesnek minősítik.

a nagygyűlés újraválasztotta az egyházak világtanácsa vezető
testületeit. a 150 tagú központi bizottságban két magyar egyházi
vezető kapott helyet: dr. tóth károly református és dr. nagy gyula
evangélikus püspök. a 16 tagú végrehajtó bizottságba beválasztották
dr. tóth károly püspököt. a központi bizottság elnöke helmuthild
evangélikus püspök, az nszk-beli evangéliumi egyházak külügyi
hivatalának elnöke lett. /mti/

gg/er hgy
17.45 150883 1949

-.-

sb0053 4 160 mtib1058

máttis teutsch jános kiállítása

1983. augusztus 15. - a magyar avantgarde művészet egyik európai
rangu mestere, máttis teutsch jános grafikus, festő és szobrász
alkotásaiból kiállítás nyílt hétfőn a kassák emlékmúzeumban.

a brassói születésű máttis teutsch jános 1917-ben, 33 éves
korában tűnt fel, amikor kassák lajos a ma című folyóirat
kiállítás-sorozatát az ő műveinek bemutatásával indította útjára.
még ugyanabban az évben megjelent linómetszet-albuma is. alkotásait
megismerhette a közönség berlinben, bukarestben, chicagóban,
párizsban és rómaiban. budapesten a tamás galériában hincz gyulával
és mézáros lászlóval vett részt kollektív tárlaton; a későbbiekben
a szépművészeti múzeum, a pécsi janus pannonius múzeum bemutatóin,
valamint a magyar nemzeti galéria „a nyolcak és az aktivisták”,
című kiállításán tárták a látogatók elé több művét.

a kassák emlékmúzeumban most megnyílt tárlat átfogó képet ad
máttis teutsch jános munkásságáról; a hazai múzeumokban és
magángyűjteményekben fellelhető képeit és szobrait bemutatva. a
kiállításon 120 akvarelljét, olajfestményét, linómetszetét és
színes, fából készült szobrát sorakoztatták fel a rendezők.
megtalálhatók a legkorábbi alkotások, amelyek a művész
szülőföldjéhez kapcsolódó élményeit, érzéseit tükrözik. az 1917 után
készült művei, közöttük a nevezetes lélekvirágok sorozat darabjai,
az absztrakt művészet európai rangú mesterévé „avatták”; az 1925
utániak pedig az avantgarde más irányzatai: a kubizmus és a
konstruktivizmus iránti fogékonyságáról tanuskodnak.

a tárlaton csaknem 100 írásos emléket is bemutatnak máttisnak az
európai modern művészeti csoportosulásokkal létrejött
kapcsolatairól, továbbá a magyar és a román avantgarde
kibontakoztatásában játszott fontos szerepéről.

a kiállítás megnyitására megjelent a corvina kiadó gondozásában
szabó julia művészettörténész máttis teutsch jánosról szóló kötete,
valamint faximile kiadásban a művész linómetszet-albuma is.

a tárlatot szeptember 18-ig tekinthetik meg a múzeum látogatói.
/mti/

t cs/mz hgy

17.46 150883 2074

-.-

sb0054 4 130 mtib1059

forgalomkorlátozás a hidi vásár környékén

1983. augusztus 15. - a hortobágyi hidi vásár rendezvényei, valamint a közúti közlekedés zavartalan biztosítása érdekében a debreceni városi járási kapitányság augusztus 19-én 06 órától augusztus 22-én 20 óráig ideiglenes forgalomkorlátozást rendel el a 33-as számú ut 66-os és 99-es kilométer-szelvények közötti szakaszán - a hortobágyi halastó bejáratától látóképig - az uttest mindkét oldalán. a 33-as számú uttól a hortobágyi vasutállomásig vezető uton megállási tilalmat léptetnek életbe. a forgalomkorlátozás ideje alatt a csárda előtti parkolóban csak külön engedéllyel lehet parkirozni. a 33-as számú uton a rendezvényre érkező járművek a 72-es kilométer-szelvénytől 350 méterre levő bejáratól megközelíthető parkolót vehetik igénybe. /mti/

k/gg/cs/mz hgy

17.48 150883 0824

--

sb0055 4 130 mtib1062

salome - a gellért hullámfürdő teraszán

1983. augusztus 15. - a nyári szabadtéri játékok példáit követve egyedülálló vállalkozásba kezdett a gellért hullámfürdő, amely idén nyáron nyitotta meg ismét kapuit a közönség előtt. a fürdő teraszának szecessziós környezetében hétfőn este mutatták be oscar wilde salome című drámáját a dominó pantomim együttes előadásában. a biblikus történethez gondja jános komponált jazz-oratóriumot, s a színpadi térkialakítást, valamint a műfajt tekintve egyaránt ujszerű darabot köllő miklós rendezte és koreografálta.

a hétfői bemutatót követően még 12 estén játsszák a salomét, s a közönséget minden előadás után éjszakai fürdőzésre látják vendégül a házigazdák. /mti/

sr/gg/er -ár hgy

20.57 150883 0741

--

sb0056 4 180 mtib1064

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. augusztus 15.

sb0001 új iskolák és tantermek /1. rész/
 sb0002 új iskolák és tantermek /2. rész/
 sb0003 középpontban a tizenévesek /1. rész/
 sb0004 középpontban a tizenévesek /2. rész/
 sb0005 egy hónap múlva nyit az őszi bnv /1. rész/
 sb0006 egy hónap múlva nyit az őszi bnv /2. rész/
 sb0007 bővítik a hollóházi porcelángyárat
 sb0008 tervpályázat ózd környezetének rendezésére
 sb0009 automatizált zsemlegyártás
 sb0010 többszimyomású fülestasakok
 sb0011 szolgálati lakás a zalai szakembereknek
 sb0012 kombinált növényvédelem
 sb0013 munkásörök és uttorok
 sb0014 magyar kórus hangversenyutja
 sb0015 agrárközművelődési tábor
 sb0016 imre istván temetése
 sb0017 óvodát avattak péhelyen
 sb0018 orvostudományi tanácskozás
 sb0019 menetrend-változás
 sb0020 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0021 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0022 új együttműködési szerződés
 sb0023 műsorváltozás
 sb0024 filmsorozat feleki kamill tiszteletére
 sb0025 istván a király - a városligetben
 sb0026 ifjuvezetők országos tanácskozása orosházán
 sb0027 „őszi szövetkezeti hetek”, borsodban
 sb0028 befejeződött a lenaratás
 sb0029 anyanyelvi védnökségi ülés /1. rész/
 sb0030 anyanyelvi védnökségi ülés /2. rész/
 sb0031 ellenőrzési konferencia
 sb0032 elhunyt tóth jános
 sb0033 elhunyt cseri istván
 sb0034 balesetek
 sb0035 uttorógárdisták táborozása
 sb0036 felvétel színjátzó stúdióba
 sb0037 a magyar nemzeti bank tájékoztatója /1. rész/
 sb0038 a magyar nemzeti bank tájékoztatója /2. rész/
 sb0039 zsírszalonna vásárlás
 sb0040 utrakeltek a szovjetunióba a magyar szállodaépítők /folyt. köv./ mz/er
 21.02 150883 1618

--

bel

- 38 -

1983.08.15.

sb0057 4 150 mtib1065

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a környező országok időjárása
sb0042 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0043 vízhőmérsékletek
sb0044 elhunyt faragó elek
sb0045 meghalt vas zoltán
sb0046 országos biológusnapok tatabányán
sb0047 kortárs képzőművészek képei keszthelyen
sb0048 megbízólevél-átadás
sb0049 időjárásjelentés
sb0050 autóbusz és vonat karambolja
sb0051 természetbarátok találkozója
sb0052 az egyházak világtanácsa nagygyűlése
sb0053 máttis teutsch jános kiállítása
sb0054 forgalomkorlátozás a hidi vásár környékén
sb0055 salome - a gellért nullámfürdő teraszán
sb0056 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0057 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztették: sebestyén tibor

fehér péter

halasi györgy

- v é g e -

21.02

/mti/ er hgy
150883 0955

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. augusztus 16.

bel

k e d d

sb0001 4 150 mtib1001

a kisvállalkozások első éve számokban - a ksh felmérése
/1. rész/

1983. augusztus 16. - a központi statisztikai hivatal felmérése szerint tavaly, a kisvállalkozások alakulásának első évében 23 kisvállalat, 105 kissovetkezet, 2.775 vállalati gazdasági munkaközösség, 477 ipari és szolgáltató szövetkezeti szakcsoport, 218 mezőgazdasági szakcsoport, valamint 2.341 magán gazdasági munkaközösség jött létre. az év elején a magánszemélyek vállalalkozási kedve volt nagyobb, a második félévtől kezdődően azonban a szocialista vállalatokhoz kapcsolódó új kisüzemi formák száma növekedett jobban, közülük elsősorban a vállalati gazdasági munkaközösségeké.

a statisztika szerint a kisvállalatok, a kissovetkezetek, az ipari és szolgáltató szövetkezeti szakcsoportok döntően az iparban és az építőiparban működnek. a vállalati gazdasági munkaközösségek többsége a gazda-vállalat profiljába vágó, főként termelő, vagy a termelést elősegítő munkát végez. a magán munkaközösségek egyharmada iparral, egyharmada szolgáltatással, s egyharmada egyéb munkával foglalkozik. ez utóbbi kategóriába rendkívül sok tevékenység sorolható, a társkereső szolgálattól a tanácsadáson, kiállítások, rendezvények szervezésén keresztül számítástechnikai feladatok ellátásáig.